

A Magyar Köztársaság Nevében!

A Pécsi Ítéltábla dr. Hegedűs Éva ügyvéd által képviselt **dr. felperes neve** (címe) felperesnek - Dr. Halmos Ügyvédi Iroda (ügyintéző dr. Halmos Péter ügyvéd) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) VI. rendű alperes ellen személyiségi jog megsértése iránt indított perében a Somogy Megyei Bíróság 2010. november hó 25. napján kelt 21.P.21.804/2010/7. számú ítélete ellen a felperes részéről 8. és 9. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a VI. rendű alperesnek 62.500,- (hatvankettőezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állami adóhatóság felhívására a Magyar Államnak 36.000,- (harminchatezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I-VI. rendű alperesek azzal, hogy a 2010. június hó 2. napján kelt beadványa kapcsán 2010. augusztus hó 31. napjáig nem tették meg a hatáskörükbe tartozó törvényes intézkedéseket a P, G utca 00. szám alatti társasház belső udvarán 2009. és 2010. évben elhelyezett használt autógumik eltávolítása érdekében, megsértették az egészséges emberi környezethez fűződő jogát.

Az elsőfokú bíróság a felperes elállása folytán a pert P.21.804/2010/7. számú végzésével az I-V. rendű alperesekkel szemben megszüntette, fellebbezéssel támadott ítéletével pedig a felperes keresetét elutasította. Az Alkotmány 18. §, 70/D.

§, az Alkotmánybíróság 28/1994.(V.20.) AB határozatában, a Ptk. 75. §-ában foglaltakra figyelemmel kifejtette, hogy az egészséges környezethez való jog alapjog, az állam kötelezettségét fogalmazza meg, de nem személyhez fűződő jog, ezért megsértése esetén sem az Alkotmány, sem a Ptk. nem teszi lehetővé a bírói út igénybevételét. Hivatkozott arra, hogy a VI. rendű alperes a 2004. évi CXL. tv. előírásai szerint járt el, az ügyintézési határidőket betartotta, a szükséges intézkedéseket megtette. Megállapította, hogy a kihelyezett autógumik a 16/2001.(VII.18.) Kormányrendelet előírásai szerint hulladéknak minősülnek, mellyel kapcsolatban az intézkedési kötelezettség a VI. rendű alperest terhelte, téves határozata azonban önmagában a személyhez fűződő jog sérelmét nem jelenti.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes jelentett be fellebbezést, fellebbezésében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, illetve megváltoztatását, a keresetnek helyt adó döntés meghozatalát kérte. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a permegszüntető végzés jogerőre emelkedése előtt hozott ítéletet, az I-V. rendű alperesekkel szemben előterjesztett keresetről azonban érdemi határozatában nem rendelkezett, amely lényeges eljárási szabálysértés, és kizárólag az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésével orvosolható. Az ügy érdeme tekintetében előadta, hogy az egészséges környezethez való jog személyi jellegű viszonyokat szabályoz, célja a személyiség, az ember legmagasabb szintű testi és lelki egészségének védelme, ezért személyiségi jog. Továbbra is állította, hogy a VI. rendű alperes nem tette meg a hatáskörébe utalt intézkedéseket, ezzel a személyiségi jogsértést megvalósította, ezért a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontjában írt objektív szankció alkalmazása alól a téves döntés, intézkedés nem mentesíti. Sérelmezte az elsőfokú bíróság által megállapított ügyvédi munkadíj mértékét, álláspontja szerint a kifejtett ügyvédi tevékenységre figyelemmel az elsőfokú bíróságnak a megbízási szerződésben foglalt díjat mérsékelnie kellett volna.

A VI. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a helyesen megállapított tényállásból érdemben helyes jogi következtetést is vont le, döntése helyes és megalapozott, a helyes döntés jogi indokait a felperes fellebbezésében foglaltakkal összefüggésben a másodfokú bíróság a következőkkel egészíti ki.

Tévesen hivatkozott a felperes arra, hogy az eljárás lényeges szabályainak megsértése miatt a tárgyalás megismétlése szükséges. A perindításhoz kapcsolódó anyagi és eljárásjogi joghatások, az eljárás megindításához fűződő jogkövetkezmények a per jogerős megszüntetésével szűnnek meg. Az elsőfokú bíróság P.21.804/2010/7. számú tárgyalási jegyzőkönyvben foglaltak szerint a pert az I-V. rendű alperesekkel szemben felperes elállása folytán megszüntette, melynek következménye az, hogy az I-V. rendű alperesek a határozat jogerőre emelkedését követően a peres eljárás során már nem tekinthetők félnek. Az elsőfokú bíróság

ennek ellenére a végzés jogerőre emelkedése előtt kizárólag a VI. rendű alperes keresetét bírálta el, s hozott érdemi határozatot. A permegszüntető végzés azonban 2010. december hó 23. napján jogerőre emelkedett, mely tény orvosolta az elsőfokú bíróság eljárásjogi szabálysértését, így a tárgyalás megismétlése, kiegészítése, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése nem szükséges.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az egészséges környezethez való jog az Alkotmányban meghatározott alkotmányos alapjog, amely azonban egyúttal nem személyhez fűződő polgári alanyi jog. A személyhez fűződő jogok a személyiség elsőrendű megnyilvánulásához, az egyénhez, individuumhoz kapcsolódnak, az ember személyiségének a kiteljesedését biztosítják, az ember méltóságának a kifejeződése. Az egészséges környezethez való jog ezzel szemben sajátos alkotmányos alapjog, amelynek az objektív, intézményvédelmi oldala túlnyomó és meghatározó. E jog sajátosságai folytán mindazokat a feladatokat, amelyeket másutt alanyi jogok védelmével teljesít az állam, itt törvényi és szervezeti garanciák nyújtásával kell ellátnia. A környezethez való jog sajátossága abban áll, hogy alanya valójában az „emberiség” és a „természet” lehetnek, ezek viszont nem polgári jogi jogalanyok. A környezet védelmére és az élet természeti alapjának fenntartására vonatkozó állami kötelezettség azt jelenti, hogy e jog megvalósításához az egyedi alanyi jogok - rendkívüli, szélsőséges tényállásoktól, pl. vörösiszap-katasztrófa eltekintve - csak mellékesek, az alanyi jogok feladatát is jogalkotási és szervezési garanciákkal kell az államnak biztosítani (28/1994.(V.20.) Alkotmánybírósági határozat). A környezethez való jog megsértése fentiek alapján nem személyhez, személyiséghez, egyénhez fűződő polgári alanyi jog megsértését jelenti, így a felperes személyiségének sérelme azzal, hogy a VI. rendű alperes nem intézkedett az autógumik eltávolítása iránt, nem következett be, személyisége sérelmét jelentő hátrány nem érte.

Fentiekben túlmenően kiemeli a másodfokú bíróság azt, hogy a személyiségi jogi per a jogrendszerben elfoglalt helyénél, szerepénél fogva alkalmatlan bármely más jogterületre tartozó jogvita eldöntésére vagy akár szakmai véleményezésére, a személyiségi jogi per nem szolgálhat általános vagy akár különleges jogorvoslati fórumként, mert ez a jogrendszer megkettőződéséhez vezetne. A személyiségi jogi per bíróságának nincs jogszabályi lehetősége, más eljárásra tartozó jogvita eldöntésére, szakmai véleményezésére, „felülbírálatára” (BDT.2008/1829. szám alatt közzétett eseti döntés). A személyhez fűződő jog megsértése iránti perben eljáró polgári bíróság nem véleményezheti a közigazgatási eljárás törvényességét, azt nem bírálhatja felül, mivel ez a 2004. évi CXL. tv. 109. §-a alapján a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság hatásköre.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a VI. rendű alperest megillető perköltség összegét. A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése értelmében a fél pernyertessége esetére igényelheti, hogy részére a bíróság az ügyvéd munkadíjának és készkiadásainak címén kötelezze a pervesztes felet

- a) a fél és a képviselő között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött megbízási díj, valamint
- b) a fél által képviselője részére költségtérítésként megfizetett indokolt készkiadások együttes összegének megfizetésére. A VI. rendű alperes P.21.804/2010/7/A/1. szám alatt csatolta az ügyvédi munkadíj és költségtérítés tekintetében 2010. november hó 11. napján VI. rendű alperes és jogi képviselője között létrejött megállapodást, a felperes pedig - a tárgyalási jegyzőkönyvben foglalt nyilatkozata szerint - az alperesi jogi képvisellel kapcsolatos díjat nem vitatta. Az elsőfokú bíróság a felperes által nem vitatott, a megbízási szerződésben meghatározott díjat és költséget állapította meg a VI. rendű alperest megillető perköltségként, így a fellebbezésben kifejtettekre hivatkozással annak csökkentése nem indokolt.

Fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alaptalanul fellebbező felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a VI. rendű alperes másodfokú eljárásban felmerült költségeit megtéríteni, mely költség a VI. rendű alperest képviselő ügyvéd másodfokú eljárásban a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2. §-a alapján megállapított munkadíja.

A másodfokú bíróság a feljegyzett illetékről a Pp. 78. § (1) bekezdés, a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott.

P é c s, 2011. június 29.

Dr. Lábady Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Gyöngyösiné Dr. Antók Éva s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Ildikó s.k. bíró